

Силабус курсу

Порівняльна лексикологія і стилістика англійської та української мов

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Англійсько-український переклад»
Дні занять: відповідно до розкладу
Консультації: відповідно до розкладу
Рік навчання: III.
Семестр: VI.
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: англійська

Викладач курсу:	Кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу Цепенюк Тетяна Олегівна
Контактний телефон	097-77-27-128
E-mail викладача:	tsepeniuk@tnpu.edu.ua
Формат дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС -3 (90 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Порівняльна лексикологія і стилістика англійської та української мов» спрямована на те, щоб дати студентам розуміння значення всіх підсистем мови для вироблення вмінь аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; знання побудови англійської та української мов у контрастивному аспекті; здатність до порівняльно-типологічного аналізу мовних явищ; на навчання методів дослідження всього комплексу різномірних стилістичних ресурсів і методам поглибленого аналізу й інтерпретації мовних творів і текстів різної функціонально-стильової і жанрової приналежності з урахуванням особливостей комунікативного акту, його прагматичних і структурно-композиційних характеристик, когнітивних, культурологічних та інших чинників української та англійської мов.

Структура курсу

Години лек./сем	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Lexicology as a Science. Methods and Procedures of Lexicological Analysis.	Знати базові теоретичні положення лексикології як науки про мову, розуміти суть методів лексикологічного аналізу і вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	Усне опитування, виконання вправ.
2/4	Word as a Basic Unit of a Language. Lexical Meaning and Semantic Structure of Words.	Знати основні підходи до визначення слова як основної одиниці мови, знати типи значень слова і вміти визначати	Усне опитування, виконання вправ.

	Change of Meaning	значення (граматичне, денотативне, конотативне) значення слів. Розрізняти синхронний та діахронний стан лексики з урахуванням попередніх змін, що мали місце в історії розвитку системи мови.	
2/2	Morphological Structure of Words	Знати особливості лексичних систем англійської та української мов на морфологічному рівні, вміти визначати морфологічні складові слова. знати найпоширеніші способи словотвору в порівнюваних мовах.	Усне опитування, виконання вправ.
2/2	Shortening of Words. Conversion. Minor Ways of Word-Formation.	Знати особливості лексичних систем англійської та української мов на рівні словотвору, знати особливості утворення скорочених слів, конверсивів у порівнюваних мовах.	Усне опитування, виконання вправ.
2/2	Homonyms. Synonyms. Antonyms. Euphemisms	Розуміти суть омонімії і синонімії у порівнюваних мовах, знати джерела синонімії, види антонімів, вміти визначати синонімічну домінанту у синонімічному ряді, вміти підбирати синоніми.	Усне опитування, виконання вправ.
2/2	Phraseology of Modern English and Ukrainian	Знати особливості лексичних систем англійської та української мов на рівні фразеологічного складу, знати класифікації фразеологічних одиниць, вміти аналізувати фразеологічні одиниці зважаючи на їхнє лексичне наповнення.	Усне опитування, виконання вправ.
-/-	Etymological Characteristics of the English and Ukrainian Vocabularies	Знати синхронний та діахронний опис лексики.	Усне опитування, виконання вправ.
-/2	Regional Varieties of the English and Ukrainian Vocabularies	Знати регіональні варіанти англійської мови, їхні відмінності від стандарту, знати особливості функціонування діалектних лексичних одиниць у системі української мови.	Презентація групових проєктів.

4/4	Stylistic Resources.	Знати особливості вживання стилістичних ресурсів англійської мови і вміти використовувати їх для досягнення бажаного комунікативного завдання.	Усне опитування, виконання вправ, тестів.
4/4	Functional Stylistics.	Знати жанрово-стильові особливості текстів.	Усне опитування, виконання вправ, тестів.

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОПП	Програмні компетентності
ЗК 3.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4.	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 5.	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 6.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 8.	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 9.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ФК 1.	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 2.	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 3.	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
ФК 4.	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ФК 5.	Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
ФК 6.	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 7.	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК 8.	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для

	розв'язання професійних завдань.
ФК 9.	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ФК 10.	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ФК 11.	Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
ФК 12.	Здатність до організації ділової комунікації.
ФК 14.	Здатність обирати необхідну перекладацьку стратегію залежно від жанрової приналежності тексту та ситуації.
ФК 15.	Здатність до здійснення адекватного усного (послідовного та синхронного) і письмового перекладів.
ФК 16.	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем та Інтернет-ресурсів для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.
Програмні результати навчання	
ПРН 2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 3.	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН 6	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
ПРН 7.	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН 8.	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН 9.	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН 10.	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ПРН 12.	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 13	Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
ПРН 14.	Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН 15.	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16.	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 18.	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
ПРН 20.	Вміти використовувати педагогічні технології у навчально-виховному процесі, розробляти навчальні заняття відповідно до обраної технології навчання.
ПРН 22.	Здійснювати переклад англійськомовних художніх творів поетичного, прозового та драматичного жанру.
ПРН 23.	Знати специфіку аудіо-візуального перекладу.
ПРН 24.	Знати основи спеціального перекладу та вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Літературні джерела

1. Бугайчук О. В. Лексикологія англійської та української мов: метод. Розробка. К: НАУ-друк, 2004. 56 с.
2. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2008. 248 с.
3. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис: Підручник. К.: Либідь, 1993. 368 с.
4. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови. К.: Наук. думка, 1992. 224 с.
5. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Вінниця, НОВА КНИГА, 2005. 224с.
6. Єфімов Л. П. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с.
7. Карамішева І. Д. Контрастивна граматики англійської та української мов. Львів: НУЛП, 2008. 300 с.
8. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов: Навчальний посібник, видання 2-ге, доповнене й перероблене. Вінниця: Нова книга, 2003. 464 с.
9. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики). Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 416 с.
10. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.
11. Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови: Підручник. 3-тє вид., перероб. i доповн. Тернопiль: Навчальна книга. Богдан, 2000. 248с.
12. Порівняльні дослідження з граматики англійської, української, російської мов/Відп. ред. Ю. О. Жлуктенка. К.: Наукова думка, 1981. 353 с.
13. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков: Учебное пособие. / А. Э. Левицкий и др. К.: Освіта України, 2009. 355 с.
14. Antrushina G. B. English Lexicology. M., 2000. 288 p.
15. Longman Grammar of Spoken and Written English/D. Biber et al Longman, 1999. 1204 p.

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, у програмі MOODLE).

● **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Теми 1-8 – обговорення, виконання вправ, тестів презентація групових проєктів.	40
Теми 9-10 – обговорення, виконання вправ, тестів.	20
ІНДЗ - Підготовка лексико-стилістичного аналізу англomовного та українського художніх текстів з метою визначення аломорфних та ізоморфних рис систем порівнюваних мов.	15
Підсумковий тест	25

До силабусу додано такі матеріали:

- 1) електронний навчально-методичний комплекс у системі MOODLE.